

"כִּי עָרוֹם הוּא מִכֹּל..."

כל הולך על גחון . . לא תאכלום כי שקנן הם (פרשתנו, פרק יא, פסוק נב) "הולך על גחון" זה נחש . . שהולך שח ונופל על מעיו (רש"י)

שתי תכונות מציינות כאן ככאלה שמאפיינות את הנחש הערמומי: "הולך שח", ו"נופל על מעיו". אפשר לפרש את הענין על פי פנימיותו, בהתייחסות לנחש הארוך מכלם, הלא הוא היצר הרע. הנחש המתחכם הזה משתמש בשתי הדרךים הללו כדי לנסות ולמשך את האדם וללכד אותו ברשתו הלופפת, "הולך שח" ו"נופל על מעיו".

"הולך שח" – היצר הרע לא מתחיל מיד בדברי הסתה פרוצים. הוא הולך בצורה עקלקלה ומפתלת. הוא מתחיל בנסיון להשפיל את עיניו של היהודי. במקום לשאת את ראשו כלפי מעלה ולהביט לגבה, אל השמים ואל הרוחניות, תכופף קצת, תסתפל על המגון המפלא שהעולם יכול להציע לה. במקום להתבונן בגדלותו של הקדוש ברוך הוא, יושב מרום, "תלה שחוח", תוריד קצת את הראש.

אם הנסיון הנכלולי הזה מצליח, היצר הרע עובר לשיטות גסות יותר. הוא כבר משתמש בטענת "הולך על גחון" – הוא מוריד את האדם עוד קצת ועוד קצת, שלב אחרי שלב הוא מסית ומדיח אותו, עד שבסופו של דבר הוא מפיל אותו "על מעיו", הוא גורם לו להיות שקוע ומנח עד למעלה מראשו בתאוותיו התמרניות והבשריות. העצה הבדוקה להנצל מלפול במלכדת של היצר, היא להיות שקוע ב"שמים" הגבוהים, ללמד תורה וחסידות.

(לקוטי שיחות, חלק יז, עמוד 122)